



| Guía Docente | | | | |
|-----------------------|---|--------------------|----------------------------|----------|
| Datos Identificativos | | | | 2015/16 |
| Asignatura (*) | Bases para a interpretación do coñecemento científico | Código | 750G01008 | |
| Titulación | Grao en Enfermaría | | | |
| Descritores | | | | |
| Ciclo | Período | Curso | Tipo | Créditos |
| Grao | 2º cuatrimestre | Primeiro | Obrigatoria | 6 |
| Idioma | | | | |
| Modalidade docente | Presencial | | | |
| Prerrequisitos | | | | |
| Departamento | Ciencias da Saúde | | | |
| Coordinación | Pita Fernandez, Salvador | Correo electrónico | salvador.pita@udc.es | |
| Profesorado | Movilla Fernandez, Maria Jesus | Correo electrónico | maria.jesus.movilla@udc.es | |
| | Pita Fernandez, Salvador | | salvador.pita@udc.es | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | | | | |

| Competencias / Resultados do título | |
|-------------------------------------|---|
| Código | Competencias / Resultados do título |
| A18 | Comprender a metodoloxía de investigación cualitativa en saúde. |
| A19 | Comprender a metodoloxía de investigación cuantitativa en saúde. |
| A20 | Comprender os métodos estatísticos frecuentes en estudos do área de ciencias da saúde. |
| B1 | Aprender a aprender. |
| B3 | Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo. |
| B8 | Capacidade de análise e sínteses. |
| B11 | Capacidade e habilidade de xestión da información. |
| B21 | Implicación na calidade e busca/procura da excelencia. |
| B23 | Habilidade para traballar nun contexto internacional. |
| C6 | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse. |
| C7 | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. |
| C8 | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. |
| C11 | CB3 Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética. |
| C13 | CB5 Que os estudantes desenvolveran aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores con un alto grao de autonomía |

| Resultados da aprendizaxe | | | |
|--|-----|-----|-------------------------------------|
| Resultados de aprendizaxe | | | Competencias / Resultados do título |
| Identificar e describir as características metodolóxicas da investigación cuantitativa | A19 | B1 | C6 |
| | A20 | B3 | C7 |
| | | B8 | C8 |
| | | B11 | C11 |
| | | B21 | C13 |
| | | B23 | |



| | | | |
|--|------------|-------------------------------------|------------------------------|
| Describir e utilizar os métodos estadísticos frecuentes nos estudos da área de ciencias da saude | A19 A20 | B1 B3 B8 B11 B21 B23 | C6 C7 C8 C11 C13 |
| Comprender os elementos necesarios para a execución dun estudo clínico- epidemiolóxico. | A19 A20 | B1 B3 B8 B11 B21 B23 | C6 C7 C8 C11 C13 |
| Identificar e describir os principais fundamentos teóricos da investigación cualitativa | A18 | B1 B3 B8 B11 B21 | C6 C7 C8 C11 |
| Identificar e describir as características metodolóxicas da investigación cualitativa | A18 | B1 B3 B8 B11 B21 | C6 C7 C8 C11 |
| Describir os métodos e as técnicas para a obtención e análise de datos cualitativos | A18 | B1 B3 B8 B11 B21 | C6 C7 C8 C11 C13 |

| Contidos | |
|---|---|
| Temas | Subtemas |
| UNIDAD DIDACTICA I.METODOLOXIA DA INVESTIGACIÓN CUALITATIVA | 1.1.- A investigación cualitativa no contexto da saude 1.2.- Características da investigación cualitativa. Complementariedad investigación cuantitativa e investigación cualitativa. 1.3.- Deseño da investigación cualitativa. Investigación como proceso circular. Pregunta de investigación. 1.4.- Unidad de análise e selección de participantes en investigación cualitativa. Estratexias de muestreo. 1.5.- Obtención de datos: Datos verbales: entrevista, narracions, grupo discusión, etc. Datos visuales: observación, etnografía, fotografía, video, etc 1.6.- Análise de datos: Documentación dos datos. Notas de campo. Diario de investigación. Transcripción. Preparación dos datos para sua análise. Software cualitativo Codificación e categorización Rigor na investigación cualitativa. Plausibilización selectiva. Fiabilidade e validez. Triangulación. Inducción analítica. |



| | |
|---|---|
| <p>UNIDAD DIDACTICA II. METODOLOXIA DE INVESTIGACIÓN CUANTITATIVA</p> | <ol style="list-style-type: none">1. Pertinencia dun estudo2. Viabilidade dun estudo3. Introducción (antecedentes e estado actual do tema)4. Xustificación do estudo5. Obxetivos6. Material e métodos6.1.- ámbito de estudo6.2.- periodo de estudo6.3.- tipo de estudoTipos de estudos clínico epidemiolóxicosEstudios para a validación de probas 6.4.- estratexia de búsqueda bibliográfica6.5.- criterios de inclusión6.6.- criterios de exclusión6.7.- mediciones6.8.- xustificación do tamaño muestral6.9.- análise estadístico6.10- aspectos ético-legalesAspectos ético legales a considerar antes da realización dun estudo clínico-epidemiolóxico6.11.- limitacions do estudo7. Cronograma e plan de traballo8. Experiencia do equipo investigador9. Plan de difusión de resultados10. Memoria económica11. Bibliografía |
| <p>UNIDAD DIDACTICA III. BIOESTADISTICA</p> | <ol style="list-style-type: none">1. Concepto de estadística. Variables2. Tabulación e representación gráfica das variables3. Análise descritivo dos datos4. Cálculo de probabilidades5. A distribución normal. Características e aplicacións6. Introducción á estadística inferencial7. Significación estadística8. Cálculo do tamaño muestral9. Muestreo10. Correlación entre variables11. Estadístico Chi- cuadrado12. Regresión lineal13. Introducción a análise multivariante14. Análise da supervivencia15. Presentación de resultados e a súa interpretación16. Cuantificación do risco e medidas de efecto17. A decisión clínica. Significación estadística vs. relevancia clínica18. Validez e precisión dos estudos epidemiolóxicos19. Inferencia causal20. Metaanálisis |

Planificación



| Metodoloxías / probas | Competencias / Resultados | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
|--------------------------|--|---|-------------------------|--------------|
| Lecturas | A18 A19 A20 B1 B3 B8 B11 B23 C6 C8 C11 C13 | 0 | 12 | 12 |
| Aprendizaxe colaborativa | A18 A19 A20 B1 B3 B8 B11 C6 C7 C8 C11 | 6 | 12 | 18 |
| Sesión maxistral | A18 A19 A20 B1 B3 B8 B11 C8 C11 C13 | 21 | 20 | 41 |
| Solución de problemas | A19 A20 B8 C7 C11 C13 | 14 | 42 | 56 |
| Proba mixta | A18 A19 A20 B3 B8 B11 C6 C11 | 2 | 18 | 20 |
| Atención personalizada | | 3 | 0 | 3 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

| Metodoloxías | |
|--------------------------|---|
| Metodoloxías | Descrición |
| Lecturas | <p>Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.</p> <p>Os estudantes de modo individual realizarán a lectura e comentario de artigos de investigación cualitativa.</p> <p>O resto das lecturas encontrase na web http://www.fisterra.com/mbe/investiga/index.asp</p> |
| Aprendizaxe colaborativa | <p>Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.</p> <p>En grupos de estudantes elaborarán e presentarán a os esus compañeiros a análise metodolóxica de 2 artigos de investigación cualitativa</p> |
| Sesión maxistral | <p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p> <p>Os contidos teóricos básicos impartense en sesións maxistras, pero con un enfoque participativo</p> |
| Solución de problemas | <p>Técnica mediante a que se ten que resolver unha situación problemática concreta, a partir dos coñecementos que se traballaron, que pode ter máis dunha posible solución.</p> <p>De cada tema explicado da metodoloxía cuantitativa realizaranse exercicios prácticos que o alumno debe presentar na súa totalidade</p> |
| Proba mixta | <p>Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.</p> <p>En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.</p> <p>En la parte de la materia impartida por el profesor Salvador Pita (4 ECTS) se realizará una prueba mixta de 35-40 preguntas de respuesta múltiple y ejercicios de cálculo.</p> <p>En la parte de la materia impartida por la profesora María Jesús Movilla (2 ECTS) se realizará una prueba mixta constituida por 7 preguntas.</p> |



Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|--------------|---|
| Lecturas | En cada lectura que se realice apoiarase de modo personalizado a aqueles estudantes que teñan máis dificultades para facer a análise solicitada |

Avaliación

| Metodoloxías | Competencias / Resultados | Descrición | Cualificación |
|--------------------------|---------------------------------------|--|---------------|
| Aprendizaxe colaborativa | A18 A19 A20 B1 B3 B8 B11 C6 C7 C8 C11 | De carácter obrigatorio para superar a parte da materia impartida pola Prof. Dra María Jesús Movilla Fernández (2 ECTS). Consiste en realizar en grupos de 5 estudantes unha búsqueda de 2 artigos, un en castelan e outro en inglés, de investigación cualitativa, co fin de levar a cabo unha análise metodolóxica dos artigos e unha posterior presentación na aula. Esta actividade puntuase sobre 2.5 puntos. Será necesario alcanzar 1,5 puntos para superar esta parte da avaliación. | 0 |
| Solución de problemas | A19 A20 B8 C7 C11 C13 | Esta actividade corresponde á parte da materia impartida polo Prof. Dr. Salvador Pita (4 ECTS). Será necesario realizar e entregar durante o cuadrimestre todos os exercicios que se solicitan. | 0 |
| Proba mixta | A18 A19 A20 B3 B8 B11 C6 C11 | 1.- Na parte correspondente á materia (4 ECTS) impartida polo Prof.Dr. Salvador Pita realizarase unha proba final de 35-40 preguntas de resposta múltiple e exercicios de cálculo. 2.- Na parte correspondente á materia (2 ECTS) impartida pola Prof. Dra María Jesús Movilla realizarase unha proba final de 7 preguntas (7.5 puntos). Será necesario alcanzar 4 puntos para superar esta parte da avaliación. | 0 |

Observacións avaliación

NOTA IMPORTANTE.

A materia Bases para a Interpretación do Coñecemento Científico é impartida por 2 profesores. O Prof Dr Salvador Pita Fernández(4 ECTS) e a Prof Dra María Jesús Movilla Fernández (2 ECTS).

Para superar a materia é necesario haber superado cada unha das partes individualmente.

A nota final calculase de modo ponderado según o peso en créditos ECTS de cada unha das partes.

MATRICULA PARCIAL

Os alumnos de matrícula parcial, deben entregar os exercicios de ambos profesores no tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

SEGUNDA OPORTUNIDADE E OUTRAS

Os alumnos de segunda oportunidade e outras, deben entregar os exercicios de ambos profesores no tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

OPORTUNIDADE ADIANTADA

Os alumnos da oportunidade adiantada, deben entregar os exercicios de ambos profesores no tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados

MATRICULA DE HONOR

Outorgarase ás puntuacións máis elevadas superiores a nove.

NON PRESENDATO

Ausencia no día da proba obxetiva



Fontes de información

| | |
|------------------------------------|--|
| Bibliografía básica | <ul style="list-style-type: none">- Moral Santaella C (2006). Criterios de Validez en la investigación cualitativa. Revista de Investigación Educativa,24,147-164- Flick U (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid. Morata- Taylor S; Bogdan R (1992). Introducción a los métodos cualitativos de investigación. Barcelona. Paidós- Pérez Serrano G (2001). Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. Madrid. La Muralla- Maykut P; Morehouse R (1999). Investigación Cualitativa. Una guía práctica y filosófica. Barcelona. Hurtado- Hernandez Sampieri R; Fernández-Collado C; Baptista Lucio P (2006). Metodología de la Investigación. Mexico. McGraw Hill- Rodriguez Gomez G; Gil Flores J; García Jiménez E (1999). Metodología de la Investigación Cualitativa. Málaga. Aljige <p>En dicha dirección se encuentran el material necesario para el estudio de la materia impartida por el profesor Salvador Pita http://www.fisterra.com/mbe/investiga/index.asp</p> |
| Bibliografía complementaria | <ul style="list-style-type: none">- Villareal Reyna MA; Salazar González BC (2006). La Teoría Crítica y su contribución al desarrollo del conocimiento en Enfermería. Desarrollo Científico de Enfermería, 14, 339-341 |

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías